

на българо-сръбския вестник „Югославия“, „Дума на българските емигранти“ излага ясно своето становище по панславизма и идеята за югославянска конфедерация така:

„Идеята за югославянска конфедерация е идея на западните панслависти, въ противност на онѣзи на рускити, програмата на која се заключава въ думити на великия имъ поетъ: „славянскити реки ще се влѣятъ въ руското море или то ще прѣсѣхне“! ...

Нѣма славянинъ юженъ или западенъ, нѣма свѣсѣнъ човѣкъ, кой да би можялъ да сѣчувствова на такава абстрактна идея, каквато е тази на рускити, съ усѣщствяване на коя са поглѣщащъ цѣли народности, стдѣлени една отъ друга съ история, литература, нрави, обичай. Съ химическото сливане на подобни народности става композицията на робството, на яда, кои приема почти цѣло столѣтие болната Полша. Напротивъ нѣма славянинъ, юженъ или западенъ, нѣма свѣсѣнъ човѣкъ, който да не сѣчувствова на идеята за югославянска конфедерация, която нѣма принципа на робството и сливане на разни народности, а напротивъ сигуранца е за свободно развитие на тѣзи народи. Отъ скоро са е появила тази идея между южнити славяне: Нѣ малко е развита... Югославянската конфедерация трѣба да ся проповѣдва и основе на други, свободни начала; тѣй щото ни една отъ народностити да не бѣде унеправдана. Прусецътъ е нѣмецъ, Пиемонтеца е италиянецъ, нѣ нито бѣлгаринътъ е сѣрбинъ, нито Сѣрбина Русецъ...“ (бр. 4, г. I, 1871 г.).

Политическитѣ статии, писани отъ самия Ботйовъ, пропити съ омраза противъ всичко турско, противъ чорбаджии и потисници на българското племе, излѣхващи революционенъ духъ и чистъ национализъмъ, разкриващи болкитѣ и страданията на роба-бѣлгаринъ, сѣ поддържали вѣтрешния пламъкъ у българската емиграция винаги горящъ, вдѣхвали сѣ му надежда за по-щастливи бѣднини. Освенъ политическитѣ статии, които разкриватъ дълбоката политическа концепция на Ботйова, „Дума на българскити емигранти“ помѣства и нѣколко Ботйови стихотворения („До либето ми“, „На прощаване“, „Хайдути“ и пр.), които сѣ оказали не по-слабо влияние върху душата и сърдцето на роба, угнетения, бедния, отколкото политическитѣ му статии.

„Дума на българскити емигранти“ е билъ посрещнатъ доста радушно отъ емиграцията, обаче този приемъ се изразилъ въ платонически пожелания, а не въ реална материална подкрепа. Не получилъ отъ никѣде помощъ, Ботйовъ е билъ принуденъ да спре твърде скоро вестника си.

Следъ спирането на „Дума на българскити емигранти“, Ботйовъ останалъ още кратко време въ Браила, въ печатницата на Паничковъ и презъ декемврий 1872 година се пре-